

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

P3015

[Total No. of Pages : 4

[5805]-207

M.Com. (Part- I) (Semester - II)

E-SECURITY & CYBER LAWS

205 : Commercial Laws & Practices

(Group - B) (2019 Pattern) (CBCS)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 60

Instructions to the candidates:

- 1) Question No. 1 and Question No. 6 are compulsory.
- 2) Solve any three questions from Question No. 2 to Question No. 5.
- 3) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Fill in the blanks (Attempt any six) :

[6]

- i) _____ is not the risk involved in e-commerce.
  - a) Online Security
  - b) System Reliability
  - c) Lack of Innovation
  - d) Customer Disputes
- ii) The intruder's main motive/s is /are _____.
  - a) To establish a web server (non-privileged port) to be used for some phishing scam
  - b) To perform network scanning to find out vulnerable hosts in the network.
  - c) To install an FTP server for distributing illegal content on network (ex. pirated software or movies)
  - d) All of the above
- iii) Digital Signature provides _____.
  - a) Authentication
  - b) Non-Repudiation
  - c) Both of the above
  - d) None of the above
- iv) Computer wrongs includes : _____.
  - a) Civil wrongs
  - b) Crimes
  - c) Both civil wrongs and crimes
  - d) None of the above
- v) _____ is the way to protect from computer crime?
  - a) Use simple password so that no one can guess
  - b) Use difficult passwords those are difficult to hack
  - c) Keep changing the passwords frequently
  - d) Use difficult passwords those are difficult to hack and keep changing the passwords frequently.

P.T.O.

- vi) Information Technology Act 2000 legislation deals with _____.
- Legal Recognition of Electronic Documents
  - Legal recognition for digital signatures
  - Offences and Contraventions
  - All of the above
- vii) _____ are the good people who do hacking with a good purpose to obtain more knowledge of how things work.
- Hackers
  - Crackers
  - Hackers and Crackers
  - None of the above
- viii) _____ can be proved in the court of law according to Bankers Book Evidence Act 1891.
- Existence of document
  - Condition of document
  - Contents of document
  - None of the Above

Q2) What is the meaning of Computer Frauds? Explain in detail the characteristics and types of computer frauds. [14]

Q3) What is Information System Controls? Explain in detail the types of Information System Controls. [14]

Q4) State the meaning of E-Contracts. Explain in detail the requirements & legal aspects of E-Contracts. [14]

Q5) State the meaning of Cyber Regulation Appellate Tribunal. Explain in detail the powers of Cyber Regulation Appellate Tribunal. [14]

Q6) Write Short Notes on (any Two) : [12]

- Protecting E-Commerce System.
- Types of Intruders.
- Duties of Subscribers.
- Bankers Books Evidence Act 1891.

Total No. of Questions : 6]

P3015

[5805]-207

M.Com. (Part- I) (Semester - II)

E-SECURITY & CYBER LAWS

205 : Commercial Laws & Practices

(Group - B) (2019 Pattern) (CBCS)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 60

- सूचना :- 1) प्रश्न क्र.1 आणि प्रश्न क्र. 6 सोडविणे अनिवार्य आहेत.
2) प्रश्न क्र. 2 ते प्रश्न क्र. 5 पर्यंत कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
3) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहावी.

प्रश्न 1) रिक्त जागा भरा. (कोणत्याही सहा) : [6]

- i) पुढीलपैकी कोणती ई-कॉमर्समध्ये जोखीम नाही ?
अ) सुरक्षेचा अभाव   ब) प्रणाली विश्वासार्हता
क) नवनिर्मितीचा अभाव   ड) ग्राहक विवाद
- ii) घुसखोरांचा मुख्य हेतू हे ..... आहेत.
अ) काही फिशिंग स्कॅमसाठी वापरण्यासाठी वेब सर्व्हर (विशेषाधिकार नसलेले पोर्ट) स्थापित करणे.
ब) नेटवर्कमधील असुरक्षित होस्ट शोधण्यासाठी नेटवर्क स्कॅनिंग करणे.
क) नेटवर्कवर बेकायदेशीर सामग्री वितरित करण्यासाठी FTP सर्व्हर स्थापित करणे (उदा. पायरेटेड सॉफ्टवेअर किंवा चित्रपट)
ड) वरीलपैकी सर्व
- iii) डिजिटल स्वाक्षरी ..... प्रदान करते.
अ) प्रमाणीकरण   ब) अस्वीकार
क) वरील दोन्ही   ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- iv) संगणकाच्या चुकांमध्ये ..... समाविष्ट आहे.
अ) नागरी चुका   ब) गुन्हेगारी
क) नागरी चुका किंवा गुन्हेगारी   ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही

- v) ..... हा संगणक गुन्हेगारीपासून संरक्षण करण्याचा मार्ग आहे?
 अ) साधा पासवर्ड वापरा जेणेकरून कोणी अंदाज लावू शकणार नाही
 ब) हॅक करणे कठीण असलेले पासवर्ड वापरा
 क) पासवर्ड वारंवार बदलत रहा
 ड) हॅक करणे कठीण असलेले पासवर्ड वापरा आणि वारंवार पासवर्ड बदलत रहा
- vi) माहिती तंत्रज्ञान कायदा 2000, ... गोष्टींशी निगडित आहे.
 अ) इलेक्ट्रॉनिक कागदपत्रांची कायदेशीर मान्यता
 ब) डिजिटल स्वाक्षरीसाठी कायदेशीर मान्यता
 क) गुन्हे आणि उल्लंघन
 ड) वरीलपैकी सर्व
- vii) ..... हे चांगले लोक आहेत जे गोष्टी कशा कार्य करतात याबद्दल अधिक ज्ञान मिळवण्यासाठी चांगल्या हेतूने हॅकिंग करतात.
 अ) हॅकर्स
 ब) क्रॅकर
 क) हॅकर्स आणि क्रॅकर
 ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- viii) बँकर्स बुक एव्हिडन्स ॲक्ट 1891 नुसार ..... न्यायालयात सिद्ध होऊ शकते.
 अ) दस्तऐवजाचे अस्तित्व
 ब) दस्तऐवजाची अट
 क) दस्तऐवजाची सामग्री
 ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही

प्रश्न 2) संगणक फसवणूक म्हणजे काय? कॉम्प्युटर फसवणुकीची वैशिष्ट्ये आणि प्रकार तपशीलवार सांगा. [14]

प्रश्न 3) माहिती प्रणाली नियंत्रणे म्हणजे काय? माहिती प्रणाली नियंत्रणाचे प्रकार तपशीलवार सांगा. [14]

प्रश्न 4) ई-करारांचा अर्थ सांगा. ई-करारांच्या आवश्यकता आणि कायदेशीर बाबी तपशीलवार स्पष्ट करा. [14]

प्रश्न 5) सायबर नियमन अपील न्यायाधिकरणाचा अर्थ सांगा. सायबर नियमन अपील न्यायाधिकरणाच्या अधिकारांचे तपशीलवार वर्णन करा. [14]

प्रश्न 6) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) [12]

- अ) ई-कॉमर्स प्रणालीचे संरक्षण
 ब) घुसखोरांचे प्रकार
 स) सदस्यांची कर्तव्ये
 द) बँकर्स बुक्स एव्हिडन्स ॲक्ट 1891.

